

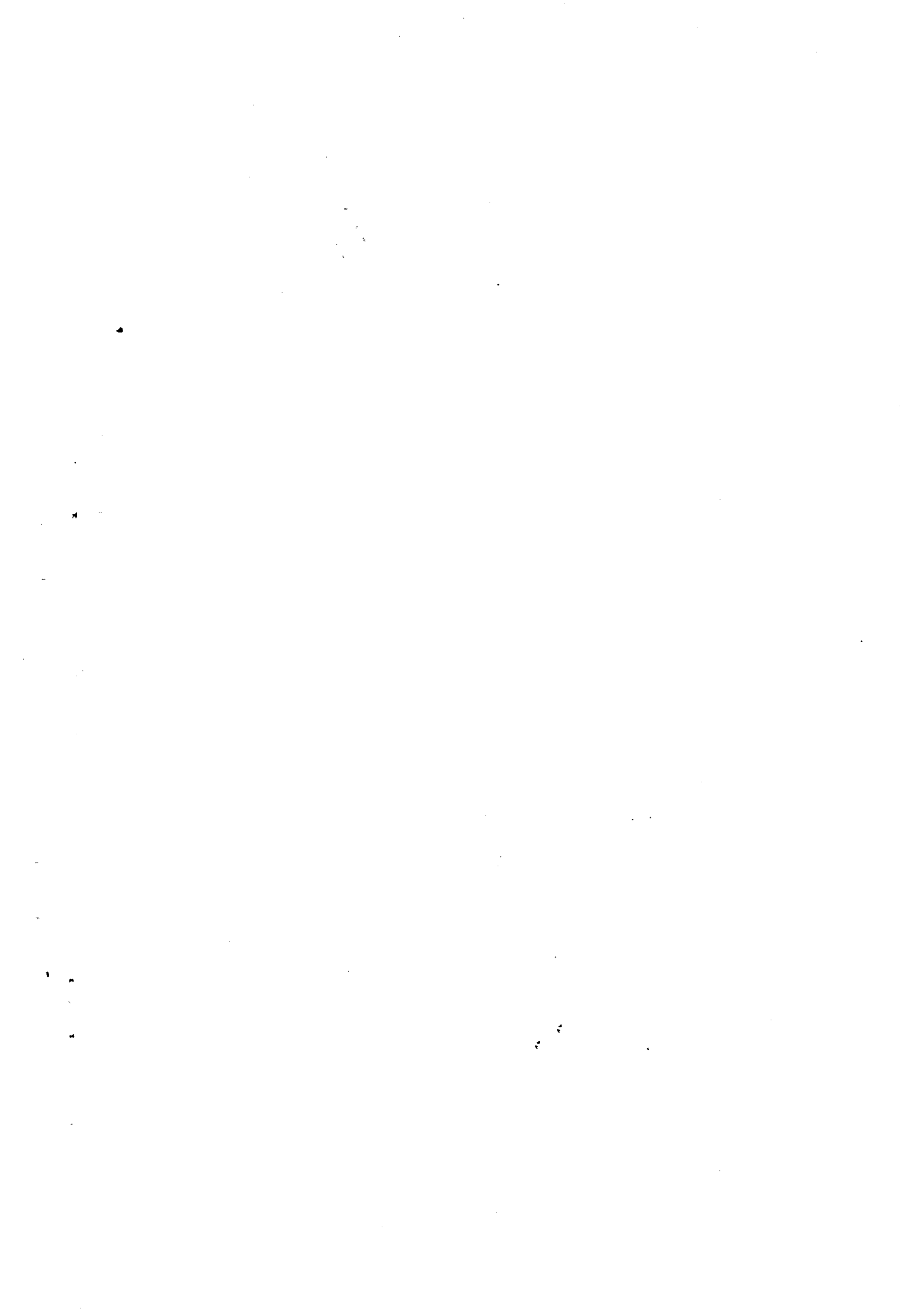
جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری

گروه هنر

مصوب سیصد و شصت و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی
مورخ ۱۳۷۷/۸/۲۴

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری

گروه: هنر

رشته: مهندسی معماری

کمیته تخصصی:

دوره: کارشناسی ارشد

گرایش:

کد رشته:

شورای عالی برنامه ریزی در سیصد و شصت و پنجمین جلسه مورخ ۱۳۷۷/۸/۲۴ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری که توسط گروه هنر تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم‌الاجرا است.
الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می‌شوند.
ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می‌باشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۷۷/۸/۲۴ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است. و با ابلاغ آن برنامه دوره کارشناسی ارشد معماری مصوب جلسه ۳۲۲ مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۹ برای این گروه از دانشجویان منسوخ می‌شود و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مشمول ماده ۱ می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده (۳) مشخصات کلی، برنامه درس و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد رشته مهندسی معماری در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزش وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رأی صادره سیصد و شصت و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی
مورخ ۱۳۷۷/۸/۲۴
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری

(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری که از طرف گروه هنر
پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره سیصد و شصت و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۷/۸/۲۴ در
مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته مهندسی معماری صحیح است، به مورد اجرا گذاشته
شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

دکتر هادی ندیمی

رئیس گروه هنر

رونوشت: به معاونت محترم آموزش وزارت فرهنگ و آموزش عالی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

برنامه دوره کارشناسی ارشد مهندسی معماری

تعریف و هدف

در ادامه دوره کارشناسی مهندسی معماری که حصول کارآیی عمومی در این رشته را هدف قرار می دهد، کارشناسی ارشد معماری بنحوی برنامه ریزی شده است که ارائه گرایش های تخصصی طراحی را امکانپذیر نماید.
نیل به هدف فوق از طریق یک گروه ۸ واحدی از دروس تخصصی انتخابی و همچنین انعطاف برنامه در تعیین موضوع پروژه ها میسر شده است.

طول دوره و شکل نظام

طول دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مهندسی طراحی معماری طبق آئین نامه مصوب وزارت فرهنگ و آموزش عالی می باشد.

تعداد کل واحدهای درسی دوره ۳۲ واحد بشماره زیر است:

۱- دروس پایه (لزامی)	۸	واحد
۲- دروس تخصصی (انتخابی)	۸	واحد (از میان ۲۰ واحد دروس مصوب)
۳- پروژه های طراحی	۱۲	واحد
۴- دروس اختیاری	۲	واحد
کل	۳۲	واحد

توضیحات لازم:

- نایبانه است دانشکده های مجری به سمت گرایش های تخصصی جهت گیری نمایند تا از این بهره گیرند. هم به ساحته شدن اعضاء هیأت علمی متخصص و فعالیت پژوهشی و مطالعاتی مستمر آنان دامن رده شود. و هم کارآیی تخصصی فارغ التحصیلان دوره نسبت به دوره های عمومی پیشین متعین تر گردد.

- امر فوق به دانشکده‌های واجد شرایط امکان می‌دهد که در گزینش هیأت علمی، هدایت طرح‌های پژوهشی مدرسان و همچنین تقویت بنیه تخصصی و جهت دادن به امکانات، تجهیزات و منابع خود راسنایهای مشخصی را دنبال کنند و به تدریج به هویت مستقلی دست یابند.
- دانشگاههایی که هیأت ممیزه ندارند لازم است ۸ واحد دروس تخصصی گرایش خود را به تصویب شورایعالی برنامه ریزی برسانند.
- در دانشگاههایی که هیأت ممیزه دارند، طبق اختیارات تفویضی، تعریف ۸ واحد دروس تخصصی گرایش در اختیار دانشکده مجری است و عنوان و شرح آن دروس تنها جهت اطلاع به شورایعالی برنامه ریزی ارسال میگردد.
- دانشکده‌های مجری گرایش تخصصی می‌توانند در صورت لزوم دو درس از ۸ واحد تخصصی را با یک پروژه تخصصی جایگزین نمایند ولی خلاف این یعنی تبدیل پروژه به درس نظری مجاز نیست.
- در صورتیکه ارائه گرایش تخصصی ایجاب نماید دانشکده میتواند تا سقف تعداد واحدهای یک ترم دروس پیشنهادی در نظر بگیرد.
- دانشکدههایی که گرایش تخصصی ارائه میدهند میتوانند به فارغ‌التحصیلان خود در گرایش مزبور گواهینامه تخصصی اعطا نمایند، ولی عنوان گرایش در متن دانشنامه پایان دوره ذکر نخواهد شد.

نقش و توانایی

فارغ‌التحصیلان این دوره براساس تواناییهای کسب شده در روند آموزش می‌توانند در زمینه‌های زیر ابفای نقش کنند

- ۱- فعالیت به عنوان مهندس مشاور معماری در جهت طراحی بناها با مجموعه زیست‌محیطی کوچک، طرح‌های اولیه تا مراحل اجرایی کار و طراحی اجزاء و عناصر تشکیل دهنده بنا.
- ۲- همکاری گروه مهندسان مشاور معماری در جهت طراحی و توسعه طرح‌ها و تهیه نقشه‌های معماری مراحل یک و دو.
- ۳- نظارت عمومی و عالی بر صحت نگاه کار در عملیات اجرایی ساختمانی.
- ۴- مدیریت و هماهنگی اجرایی پروژه‌های گسترده در زمینه گرایش تخصصی خود.
- ۵- همکاری با منحصمین برنامه‌ریز مجتمع‌های زیستی.
- ۶- همکاری و هماهنگی با کلبه منحصمین که کارشان با سازماندهی فضای زیست مرتبط است مانند: کولورزیست‌ها، جغرافیه‌تپا، فلیم‌شناسان، برنامه‌ریزان اقتصادی و اجتماعی.
- ۷- مصوبت در کادر فنی و همجسب سطوح مدیریت و سیاست‌گذاری شهرداریها و سازمانهای مشابه.
- ۸- مشاوره عالی در زمینه طراحی فضای زیست پروژه در حوزه گرایش تخصصی خود.
- ۹- تدریس در دوره کارشناسی مهندس معماری.

جدول دروس

دروس پایه

کد درس	نام درس	واحد	جمع	نظری	عملی	کارگاه طراحی	پیشنیاز
۱	روش تحقیق معماری	۲	۳۴	۳۴			
۲	سیراندیشه های معماری	۲	۳۴	۳۴			
۳	حکمت هنر اسلامی	۲	۳۴	۳۴			
۴	نظریه و روشهای طراحی	۲	۳۴	۳۴			
		جمع	۸ واحد				

پروژه های طراحی

کد درس	نام درس	واحد	جمع	نظری	عملی	کارگاه طراحی	پیشنیاز
۱	طرح معماری (۱)	۴	۱۷۰	۱۷		۱۵۳	
۲	طرح معماری (۲)	۴	۱۷۰	۱۷		۱۵۳	
۳	رساله و طرح نهایی	۶	۳۰۶			۳۰۶	
		جمع	۱۲ واحد				

- موضوع پروژه ها در صورت وجود گرایش تخصصی به تناسب گرایش تخصصی دوره تعیین خواهد شد.
- در گرایش تخصصی طراحی داخلی پروژه ها در زمینه معماری داخلی خواهد بود.

ضرورت و اهمیت

توجه به ابعاد کمی و هم کیفی نیازهای روبه تزايد کشور در عرضه طراحی فضای زیست توسعه و تعمیق دانش و توان تخصصی معماران را ایجاب میکند. دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مهندسی معماری با ایجاد زمینه مساعد برای رشد گرایشهای تخصصی و در نتیجه بالا بردن بازدهی رشته، پاسخگوی ضرورت یادشده است.

گزینش دانشجو

گزینش دانشجو برای دوره کارشناسی ارشد معماری تنها از میان فارغ التحصیلان کارشناسی معماری صورت میگیرد و آزمون ورودی لازم است علاوه بر دروس دوره کارشناسی، شامل بخشی غیر نسنی و بصورتی باشد که ارزیابی درستی از قدرت طراحی داوطلبان امکانپذیر گردد.

دروس تخصصی *

دروس تخصصی دوره درسه حوزه فنی، طراحی و مباحث نظری معماری، و علوم انسانی ارائه میگردد.

ساعات

کد درس نام درس واحد جمع نظری عملی کارگاه، طراحی پیشنهاد

حوزه فنی						
۱	سازه های سنتی	۲	۵۱	۱۷	۳۲	
۲	سازه های نو	۲	۵۱	۱۱	۳۲	
۳	معماری همساز با اقلیم	۲	۵۱	۱۷	۳۲	
۴	روشهای پیشرفته ساختن	۲	۵۱	۱۱	۳۲	
	حوزه طراحی و مباحث نظری معماری					
۵	طرحه های مکانیسی	۲	۵۱	۱۱	۳۲	
۶	بر معماری داخلی معماری	۲	۵۱	۱۱	۳۲	
۷	نظم شرایط بس	۲	۵۱	۱۱	۳۹	
	حوزه علوم انسانی					
۸	روانشناسی محیط	۲	۳۶	۳۶		
۹	معماری و جامعه	۲	۳۶	۳۶		
۱۰	تاریخ معماری	۲	۵۱	۱۱	۳۹	

* دروس تخصصی رشته معماری ۸ واحد از میان دروس معارف برای صدور انتخاب برگردد

توضیحات لازم:

- دروس دوره پیشنهاد ندارند ولی شرایط زیر لازم الاجراست:
- دانشجو دو هر نیم پیش از یک طرح معماری نمیتواند بگیرد
- برای گرایش های تخصصی که یک طرح علاوه بر طرح معماری (۱) و (۲) تعریف میکنند، انتخاب یک طرح معماری همراه طرح نهایی مجاز است.
- دروس تخصصی از نیم دوم به بعد قابل انتخاب است.
- دانشکده هایی که گرایش تخصصی ندارند از میان ۲۰ واحد دروس تخصصی معرفی شده ۸ واحد را میتوانند به انتخاب خود ارائه دهند.

روش تحقیق در معماری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف:

- الف - آشنایی با موضوع و مفهوم دقیق در چهارچوب منطق عملی به منظور شناخت جایگاه معماری خانواده علوم و فنون بشری.
- ب - آشنایی با رهیافت‌ها (روش‌های) عملی تحقیق، طبقه‌بندی روشهای تحقیق و رابطه آنها با یکدیگر کشف رابطه روشهای تحقیق با فرایند طراحی معماری
- ج - شناخت رونه‌های جمع‌آوری اطلاعات، طبقه‌بندی اطلاعات و تحلیل و جمع‌بندی اطلاعات به منظور تدوین طرح تحقیق و استفاده از منابع طبق معیارهای رایج دانشگاهی

عناوین و فصول درس:

الف - بخش منطق علمی

- ۱- فرایند تفکر علمی، (شیوه برخورد علمی با مسائل و نحوه پاسخگویی به مسائل در دوره‌های تاریخی)
- ۲- طبقه‌بندی علوم و فنون (تاریخچه - زمان حال)
- ۳- جایگاه معماری در طبقه‌بندی علوم و فنون بشری
- ۴- مقایسه فرایند تفکر علمی با فرایند حلاقت معماری

ب - بخش دوم - روش‌های تحقیق

- ۵- فرایند (مراحل) یک تحقیق علمی
- ۶- روش‌های تحقیق: طبقه‌بندی روشها و اهداف تحقیق
- ۷- تشریح روش‌ها: روش توصیفی/تحلیلی
- ۸- تشریح روش‌ها: روش ارزیابی، روش طبیعی
- ۹- تشریح روش‌ها: روش اکتشافی، روش هرمونیک

ج - بخش سوم - رویه تحقیق

- ۱۰ - شیوه های جمع آوری اطلاعات
- ۱۱ - شیوه (رویه) های طبقه بندی اطلاعات
- ۱۲ - شیوه (رویه) های پردازش اطلاعات
- ۱۳ - شیوه (رویه) های ادغام و جمع بندی اطلاعاتی
- ۱۴ - شیوه های استفاده از منابع و مأخذ نویسی

د - بخش چهارم - برنامه تحقیق

- ۱۵ - تدوین برنامه تفصیلی (عملیاتی) تحقیق
- ۱۶ - تدوین طرح تحقیقاتی (ارائه طرح پیشنهادی)
- ۱۷ - تدوین گزارش تحقیق

سیر اندیشه‌های معماری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز:

سرفصل درس متعاقباً اعلام می‌گردد.

حکمت هنر اسلامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز:

سرفصل درس متعاقباً اعلام می‌گردد.

نظریه و روش های طراحی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف:

هدف این درس ایجاد نوعی فراشناخت نسبت به روند و سازوکار طراحی است. این بدان معنی است که دانشجویان رهگذر آشنایی با نظریات و شیوه های گوناگون طراحی که تابعی از متغیرهایی نظیر طبیعت موضوع طرح، سبک و سلیقه اندیشیدن طراح و شرایط حاکم بر زمان و مکان طراحی است، به گونه ای خودآگاهی و قدرت ارزیابی عادات و روشهای مألوف خویش در طراحی دست می یابد. دست یابی به چنین خودآگاهی وی را قادر خواهد ساخت که با نظارت مستمر بر خویش در مسیر طراحی، پیوسته به سمت افزایش صحت و دقت و کارآمدی روشهای خاص خود پیش رود.

موضوع:

مطالب این درس زمینه هایی نظیر موارد زیر را شامل میگرددد:

- بحثی در لزوم نظریه بردازی در باره فرایند طراحی
- تاریخچه مختصری از مطالعات و نظریات در باب طراحی
- بحثی در طبیعت و سازوکارهای مسأله گشایی، خلاقیت، و طراحی
- معرفی و نقد مناسی و پیش فرضهای حاکم بر شیوه های شاخص طراحی
- بحثی در روش شناسی مشاهده، نظارت و ارزیابی شیوه طراحی خود و دیگران

روش ارائه:

در این درس علاوه بر مباحث نظری که توسط مدرس ارائه میشود، سمینارهایی نیز پیرامون موضوعات درس با شرکت معماران حرفه ای یا تجربه برگزار میگرددد.

دانشجویان نیز بصورت انفرادی یا گروهی، با انجام مصاحبه هایی با صاحب نظران و طراحان حرفه ای جدوجوین روشهای طراحی را مورد مطالعه و تحلیل قرار میدهند و نتایج کار خود را در کلاس به بحث میگذارند.

در کلیه جلسات درس، بحث و گفتگویی جمعی از ارکان کار خواهد بود.

طرح معماری (۱)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

مقدمه:

دوره کارشناسی معماری این ویژگی را دارد که دانشجو می‌تواند با صلاحدید دانشکده دروس حوزه طراحی خود (طرح معماری یک - طرح معماری دو - طرح نهایی) را در زمینه‌ای خاص همچون مسکن، فضاهای آموزشی، فضاهای بهداشتی و نظایر آنها بگذراند. از این رو موضوع دروس فوق از پیش تعیین شده نبوده و در اختیار و وابسته به امکانات آموزشی دانشکده و علایق دانشجو می‌باشد.

بنابراین آنچه در توالی طرح معماری یک، طرح معماری دو و پایان‌نامه واجد اهمیت است، تعریف ساختاری این دروس می‌باشد.

هدف:

این طرح صرف نظر از موضوع مورد طراحی، تأکید بر جنبه‌های کاربردی و برنامه‌ریزی طراحی دارد.

شرح:

دانشجو باید پس از دریافت کلیات برنامه به بسط ورده‌بندی خواسته‌ها پرداخته و برنامه فیزیکی طرح را تهیه و سپس اقدام به طراحی می‌نماید.

وسعت پروژه و عناصر آن باید به گونه‌ای انتخاب گردد که امکان تهیه برنامه فیزیکی و طراحی بر مبنای آن در طول یک نیمسال تحصیلی برای دانشجویان فراهم باشد.

در پایان نیمسال برنامه تهیه شده توسط دانشجو همراه با طرح ارائه شده مورد فضاوت قرار خواهد گرفت و ارزش‌گذاری منسب بر سه راسخای زیر خواهد بود.

۱ - صحت برنامه فیزیکی

۲ - مطلوب بودن طرح معماری

۳ - انطباق طرح معماری با برنامه فیزیکی

توصیه‌ها:

- ۱ - در صورتی که دانشکده درس «برنامه ریزی کالبدی معماری» را ارائه دهد، توصیه می‌شود که مباحثات نظری مربوط به برنامه‌ریزی طرح در چهارچوب آن درس انجام گردد و موضوع همین طرح به عنوان تمرین مورد نظر درس برنامه‌ریزی کالبدی معماری انتخاب گردد. در این صورت دانشجوی فرصت بیشتری برای پیشبرد و تعمیق طراحی خواهد پرداخت.

- ۲ - توصیه می‌شود که درس در دو یا سه هفته اول، چند اسکیس کوتاه مدت پیرامون ابعاد اصلی و مهم موضوع طراحی آغاز شود و موضوع اصلی پس از آن به دانشجویان معرفی گردد.

طرح معماری (۲)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

مقدمه:

دوره کارشناسی معماری این ویژگی را دارد که دانشجوی می‌تواند با صلاحدید دانشکده دروس حوزه طراحی خود (طرح معماری یک - طرح معماری دو - طرح نهایی) را در زمینه‌ای خاص همچون مسکن، فضاهای آموزشی، فضاهای بهداشتی و نظایر آنها بگذرانند. از این رو موضوع دروس فوق از پیش تعیین شده نبود، و در اختیار و وابسته به امکانات آموزشی دانشکده و علایق دانشجوی می‌باشد.

بنابراین آنچه در توالی طرح معماری یک، طرح معماری دو و پایان‌نامه واجد اهمیت است، تعریف ساختاری این دروس می‌باشد.

هدف:

این طرح - صرف نظر از موضوع مورد طراحی - به جنبه‌های نظری و ارزشی معماری نظر دارد و دانشجو باید همراه با طراحی به تبیین نظریه خویش در زمینه طراحی معماری پرداخته و انعکاس آنرا در طرح خویش ارایه دهد.

شرح:

در این طرح نظر و واکنش دانشجو در ارتباط با معماری گذشته و حال - هویت و اصالت در معماری - سبک‌های سابق و زایح در معماری و نظریه‌های صاحب‌طران هر سه معماری مورد توجه بوده و طرح ارائه شده باید علاوه بر جنبه‌های کاربردی و عملکردی دارای پشتوانه فکری، فلسفی باشد. این پشتوانه می‌تواند به صورت گزارش محض و با توسط نقشه‌های توجیهی تحویل و مورد فضاوت قرار گیرد.

ارزش‌گذاری مبتنی بر سه راستای زیر خواهد بود.

۱. توجیه تحلیلی مبانی نظری و فلسفی

۲. کیفیت طرح

۳. انضاق طرح معماری با مبانی نظری ارائه شده

پایان نامه کارشناسی ارشد معماری

تعداد واحد: ۶

نوع واحد: کارگاه طراحی

پیشنیاز:

مقدمه:

دوره کارشناسی معماری این ویژگی را دارد که دانشجو می تواند با صلاح دید دانشکده دروس حوزه طراحی خود (طرح معماری یک - طرح معماری دو - طرح نهایی) را در زمینه ای خاص همچون مسکن، فضاهای آموزشی، فضاهای بهداشتی و نظایر آنها بگذراند. از این رو موضوع دروس فوق از پیش تعیین شده نبوده و در اختیار و وابسته به امکانات آموزشی دانشکده و علائق دانشجو می باشد.

بنابراین آنچه در توالی طرح معماری یک، طرح معماری دو و پایان نامه واجد اهمیت است، تعریف ساختاری این دروس می باشد.

تعریف و هدف:

پایان نامه و طرح نهایی کارشناسی ارشد محصول فرایند تحصیل دانشجو در دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد معماری است که می تواند در راستای طرح معماری یک و طرح معماری دو قرار گرفته و گرایشی خاص را برای فارغ التحصیلان این رشته فراهم آورد و با به صورتی مستقل مورد اجرا قرار گیرد و در هر دو صورت پایان نامه کارشناسی ارشد معماری از دو بخش «گرایش» و «طراحی» به شرح زیر تشکیل می گردد:

۱- گرایش مکتوب پایان نامه شامل:

- مطالعات مربوط به موضوع مورد طراحی، محل طراحی، تاریخچه و تجربیات گذشته.
- سیاست گذاری و برنامه کالبدی طرح.
- نظریه پردازی و مبانی نظری شکل گیری طرح.

۲- مدارک تحلیلی شامل موارد زیر است که البته میزان اولویت هر یک مناسب با موضوع و اهداف آن خواهد بود:

- مدارک و نقشه های مفدماتی در جهت معرفی موقعیت، مبانی نظری و سایر ویژگیهای طرح.
- نقشه های معرفی طرح (برش های افقی و عمودی، نماها، پرسپکتیو و ...)
- نقشه های توجیهی و تفسیر طرح.
- نقشه های مس در جهت معرفی روش های پایداری و گرمایش و سرمایش و اجراء و مشخصات اجرایی طرح.
- ماکت.

سازه‌های سنتی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز:

هدف:

مطالعه و آموزش سازه‌ها، مواد و مصالح و فن‌آوری ساختمان در تاریخ معماری ایران و استفاده از این پیشینه برای طراحی و ساخت و ساز امروزی و توسعه علمی و عملی این فن‌آوری و سازه‌ها. زمینه سازی برای تدوین تاریخ فن‌آوری و سازه‌های معماری سنتی ایران از اهداف بلند مدت این درس است.

سر فصل دروس:

- بررسی و آموزش سازه‌ها، مواد و مصالح و فن‌آوری معماری سنتی ایران در طول تاریخ و سیر تحول آن.
- بررسی و آموزش جزئیات فنی و اجرایی معماری سنتی و نقش هر جزء در کل سازه و ساختمان
- بررسی و آموزش سازه‌ها، مواد و مصالح و فن‌آوری معماری سنتی ایران در ارتباط و مواجهه با شرایط اقلیمی و محیطی و بلاهای طبیعی.
- بررسی و آموزش فن‌آوری ساختمان و نحوه ارتباط و اتصال ملحقات و عناصر تزئینی به سازه اصلی (مقرنس، قطار بندی، کاشیکاری، نقاشی دیواری ...)
- نگاهی به متون کهن زبان و ادب فارسی و استاد و مدارک تاریخی برای آشنایی با پیشینه فن‌آوری ساختمان و سازه‌های سنتی در ایران.
- بررسی نحوه استفاده و بهره‌برداری از فن‌آوری و سازه‌های سنتی برای پاسخگویی به نیازها و استانداردهای امروزی.
- بازدید و مطالعه میدانی بناها و سازه‌های تاریخی و تهیه گزارش مصور از ویژگیهای فنی و ساختاری آنها
- توضیح ۱: در این درس رابطه متقابل بین فن‌آوری سازه‌های سنتی و مواد و مصالح با بهرم شناسی و نیز ویژگیهای فضای معماری، و محیط زیست انسان از اهم نکاتی است که باید مورد توجه قرار گیرد.
- توضیح ۲: در این درس فن‌آوری و سازه‌های سنتی و مواد و مصالح از مقیاس خرد تا کلان، خانه تا بناها و آثار برجسته تاریخ معماری ایران ... تا پل‌ها، آب بندها و سدها، آب انبارها و حمام‌ها، فسات‌ها و ... معماری روستایی باید موضوع بررسی و آموزش باشد.
- توضیح ۳: در این درس انواع سازه‌ها در گوشه و کنار کشور به لحاظ مواد و مصالح و فن‌آوری از قبیل: سازه‌های سنگی، سازه‌های چوبی، سازه‌های خشتی، سازه‌های آجری، سازه‌های به کار رفته ترکیبی و جزئیات آنها از بی‌سازگی تا پوشش‌ها باید موضوع بررسی و آموزش باشد.
- توضیح ۴: با نظر اساتید و مدرسین، انجام موضوعات تحقیقاتی و نیز بازدید از بناها و سازه‌های تاریخی و تهیه گزارش فنی جزء وظایف دانشجویان بوده و نتایج آن در نمره نهایی لحاظ خواهد شد.

سازه‌های نو

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز:

هدف:

آشنا شدن دانشجویان معماری با تجربیات جدید مهندسين و معماران در استفاده از امکانات فن آوری جدید در ایجاد فضا و اشکال متنوع و تازه معماری و نحوه کاربرد مواد و مصالح در ایجاد فرمهای نوین ساختمانی.

سرفصل دروس:

موضوع: مباحث مطروحه در این درس شامل بیشتر فرمهای نوین ساختمانی که در معماری امروز تقریباً مصرف عمومی و ضروری یافته‌اند می‌باشد که اهم آنها عبارتند از: فرم‌های کابلی، فرمهای گسندی و پوسته‌ای، فرم‌های نیم‌استوانه‌ای، سقفهای ناشده، خراباهای فضایی و بتن‌های پیش‌فشرده.

توضیح: در توضیح هر یک از اشکال فوق‌الذکر اشاره به موارد زیر ضروری است.

آشنایی با اصول ساختمانی و استاتیکی فرم مورد نظر شامل توضیح وضع تغییر شکلها و معادلات کم و وضع انتقال نیرو به تکیه‌گاهها، شکلهای مناسب آنها، تأثیر نیروهای خارجی بر آنها و نحوه مقابله با این نیروها، تواناییهای پوشش در دهانه‌های مختلف و توضیح نقاط ضعف و قوت هر یک از فرمها، انواع مختلف فایل ساخت از هر فرم، نحوه طراحی و توضیح معایب و محاسن هر یک در ارتباط با شکل، سازه و سهولت اجرا.

انواع فن آوری ساخت هر یک از فرمهای فوق‌الذکر.

مواد مورد مصرف و ارتباط آنها با شکل باربری و فن آوری اجرای هر یک از اشکال.

تدریس می‌تواند با توضیح موارد یاد شده در کلاس و نمایش عکس و اسلاید از اشکال اجرا شده موجود شروع و با توضیح مجدد موارد بر روی پروژه‌های مورد بحث شکل بگیرد. در ادامه، هر یک از دانشجویان موظف به تهیه و جمع‌آوری نمونه‌هایی از هر یک از موارد مورد بحث گردیده و سپس موارد جمع‌آوری شده در صورت امکان در جلساتی به بحث حتمی گذاشته شود.

معماری همساز با اقلیم

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

هدف:

- ۱- توجه به شرایط مطلوب زیست انسان در فضای معماری که اقلیم در این میان نقش مهمی را ایفا می‌نماید.
- ۲- توجه به تأثیر عامل اقلیم که در طراحی معماری به عنوان یکی از عوامل مهم باید مدنظر قرار گیرد.
- ۳- آشنایی با نحوه شناخت اقلیم و چگونگی رابطه اقلیم و شگردهای تنظیم شرایط محیطی در طراحی و ساخت فضای زیستی انسان.

سرفصل‌ها:

برای دستیابی به اهداف فوق به موضوعات زیر باید توجه گردد:

- ۱- ضرورت اشاره به انسان و مفهوم آسایش در اقلیم و تئوریهای ارائه شده در این زمینه.
- ۲- تجزیه و تحلیل عوامل سازنده اقلیم، نحوه شناخت و استفاده کاربردی از آن عوامل در طراحی معماری.
- ۳- بحث در زمینه تأثیر طراحی در ساخت فضاها و معماری و همسازی آنها با شرایط اقلیمی
- ۴- معرفی اثرهای معماری در ایران و جهان، که در آنها به اقلیم به عنوان عاملی مهم در کنار بقیه عوامل نوجه شده است. تجزیه و تحلیل آن آثار از نقطه نظر اقلیمی و نوجه به جامع‌گیری که در طراحی آنها وجود داشته است.

روش‌ها:

این درس بصورت نظری ارائه می‌گردد.

موضوعات درس با نظر مدرس باید از یکدیگر تفکیک گردیده و در صورت لزوم از طریق برگزاری سمینار توسط صاحب نظران در آن زمینه‌ها ارائه شود. انجام تمرین عملی در این درس با توافقی مدرس صارت خواهد بود از تجربه و تحلیل اقلیمی بک اثر با ارزش معماری که به صورت گزارش ارائه می‌گردد. مدرس خود باید آگاه کامل به این علم و روش‌های مختلف طراحی اقلیمی داشته باشد.

روش‌های پیشرفته ساخت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز:

هدف:

با توجه به تغییرات سریع و مداومی که در سالهای اخیر در نحوه اجرای ساختمان در حال پدید آمدن است و این روشها پی آمدهای بعضاً مهمی در نحوه طراحی ایجاد می نمایند. لذا آشنایی دانشجویان با این روشها و ملاحظه اثرات آن در طراحی ضروری می نماید.

در این درس موارد زیر مورد بررسی قرار می گیرد.

۱- بررسی پیشینه تاریخی - اقتصادی - اجتماعی و مسائل زیباشناسی که زمینه ساز ایجاد تفکر صنعتی و روشهای اجرایی جدید گردید.

۲- بررسی نیازهای اولیه روشهای اجرایی جدید و تفکرات صنعتی چون استاندارد کردن و مدولاسیون.

۳- توضیح و دسته بندی خانواده های مختلف این سیستم ها از زوایای مختلفی چون، نوع تولید - نوع عملکرد - عوامل جابجایی - مسایل اجرا و مونتاژ و نصب قطعات و نحوه برخورد و نطابق هر یک از انواع با عوامل تأسیساتی جهت پیشبرد مناسب این درس مقتضی است دانشجویان در مقاطع مناسب تمرین هایی در راستای بکارگیری این تفکرات در یک منطقه خاص انجام دهند بطوریکه عوامل و توانایی های مختلف منطقه مذکور در پروژه آنها مورد توجه قرار گرفته و در طراحی از مطقن ترین روشهای اجرایی مناسب که از حد اجرای سنتی فراتر رفته و به سمت روشهای پیشرفته اجراء حرکت کرده باشد، استفاده گردد.

نحوه آزمون می تواند ترکیبی از امتحان کتبی - تمرین های طراحی و پروژه نهایی باشد تا تمام مراحل درس و تمرین ها در نمره نهایی مؤثر باشد.

توصیه می شود که در مراحل ارایه درس بازدیدهایی از کارگاهها و یا کارخانه هایی که سازنده این سیستم ها می باشند گنجانیده شود که گزارش آن بصورت یک تمرین از دانشجویان دریافت و تحلیل گردد.

نظریه های مکانیابی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی
پیشنیاز:

اهداف:

- آشنایی با مبانی، مفاهیم و نظریه های مکانی برای فعالیت های شهری.
- آشنایی با مدل های مکانیابی فعالیت های شهری.

سرفصل دروس:

۱ - مقدمه

- تعاریف و مفاهیم پایه ای

- مروری کوتاه بر نظریه های مکانی و مکانیابی فعالیت های شهری

۲ - مروری بر تئوری های مکانی

- تئوری های عمومی مکان صنایع

- تئوری های مکان صنایع شهری

۳ - بررسی محتوای طرح های کاربری اراضی

- تنظیم نیاز های مکانی

- برآورد نیاز به فضاها

- تحلیل تناسب مکانی

- تحلیل طرفیت نگهداشت (امکان رشد)

- استانداردهای مکانی

۴ - مکانیابی نواحی باز با توجه به ملاحظات زیست محیطی

۵ مکانیابی فعالیت های فراشهری

- مکانیابی نواحی صنعتی

- مکانیابی نواحی تجاری مرکزی

- مکانیابی مناطق تفریحی، آموزشی، اداری و تسهیلات فرهنگی و عمومی فراشهری

۶ - مکانیابی نیاز های نواحی مسکنی شهری (محلی)

- مسکن

- مدارس

- مراکز خرید محلی

- زمین های بازی

- پارک های محله ای

- فضاهای باز

۷- مروری بر مدل های مکانیابی

- استفاده از مدل های جاذبه در مکانیابی مراکز خرید

- استفاده از مدل لوری در تعیین نواحی اسکان و اشتغال

- مدل های مکانیابی ایستگاه های آتش نشانی و آمبولانس در شهرها

۸- استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی در مکانیابی ها

- مدل های تحلیل روبهم گذاری برای انتخاب مکان های مناسب برای جمع آوری و دفن زباله.

برنامه ریزی کالبدی معماری

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز :

سرفصل درس متعاقباً اعلام می گردد.

مدیریت پروژه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز:

سرفصل درس متعاقباً اعلام می گردد.

۲۶
۲۶